

“Adidas” брэнді

Төлөнова Зәуре

АФ 19-13

Adidas AG компаниясы (Адидас) спорттық киім, аяқ киім, сағат, сөмке, көзілдірік және спортпен байланысты басқа да тауарларды өндіруге маманданған неміс өндірістік компаниясы болып табылады. Компания-Еуропадағы ең ірі спорттық құрал-жабдықтарды өндірушілердің бірі және әлемде көлемі жағынан екінші орында тұр. Компанияның жалғыз бәсекелесі-американдық Nike фирмасы. Қазіргі уақытта Adidas компаниясының бас директоры **Герберт Хайнер** болып табылады.

1949

1971

1990

2002

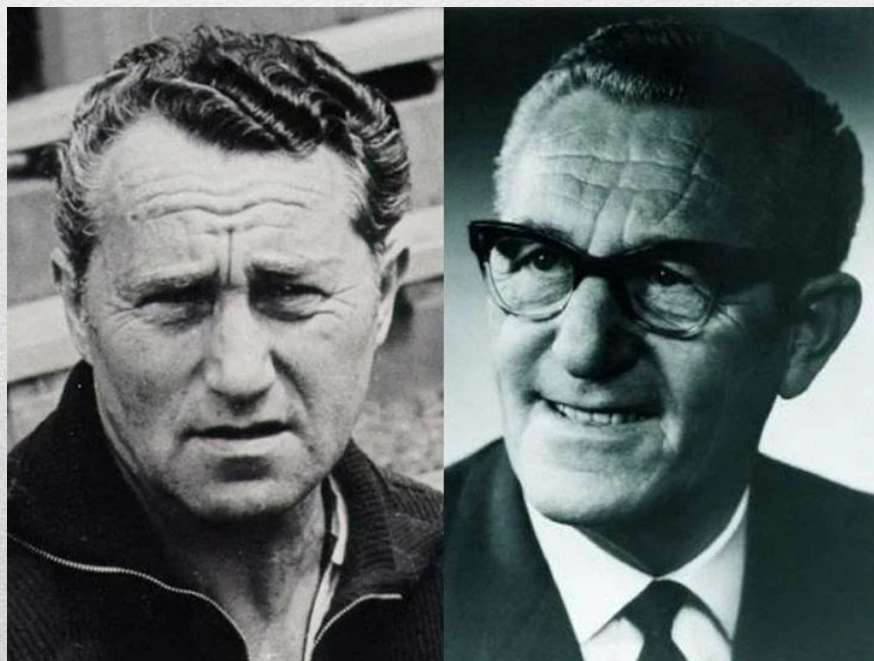

2005

Adidas компаниясының тарихы **1920 жылы** Баварлық Херцогенаурах қаласында басталды. Қарапайым неміс отбасысы **Дасслер** өзінің қаржылық жағдайын түзету мақсатында өз аяқ киім бизнесін бастауды шешті. Аяқ киім өндірісін **Ади** деп аталатын жас Адольф Дасслер басқарды. Жаңа компанияның алғашқы өнімі мүгедек спортшыларға арналған ортопедиялық аяқ киім, сондай-ақ үй тәпішкесі болды. Материал ретінде әскери киім-кешек қолданылды. Алғашқы кроссовкалардың табаны ескі автокөлік дөңгелектерінен жасалынды.

1924 жылдың шілдесінде Руди деген Ади-Рудольф Дасслердің ағасы өндіріске қосылды. Осыдан кейін өндіріс "**Gebrüder Dassler Schuhfabrik**" деп аталды, бұл неміс тілінен аударғанда «Ағайынды Дасслер аяқ киім фабрикасы"дегенді білдіреді. Бірінші уақытта ағайындылар өте тығыз жағдайда еңбек етті. Тігуге арналған жабдық олардың анасының кір жуатын орнына қойылды, ал электрді пайдалану үшін динамо-машинаға қайта жабдықталған велосипедті пайдалануға мәжбүр болды.

Adidas тарихында бірінші фабрикада күн сайын 50 жұп аяқ киім тігетін 12 адам жұмыс істеді. Бір жылдан кейін – **1925 жылы** Адольф сенсациялық өнертабыс жасады. Бұл әлемдегі алғашқы футбол бутсы болды. Бірінші шегемен істелген бутсы Целайн ағайындары шығарды. Бутстің бірінші моделі өте жайлы болды және көп ұзамай аяқ киіммен бірге ағайындардың негізгі өнімі болды.

Зауыт өсе берді. Біраз уақыттан кейін өндіріс қызмет еткен орын-жайы тым тар болды. 1927 жылы ағайындылар жаңа ғимаратты жалға алуды шешті, сондай-ақ 25-ке жеткен жұмысшылар санын арттыруға мүмкіндік берді. Біраз уақыттан кейін өнімдерден түскен табысы үлкен болғаны соншалықты, ағайындылар жалға алған ғимаратты толығымен сатып ала алды. 1928 жылы Дасслер Джозеф Вайтцермен бірге жасаған шиповкаларға патентті алды. Сол жылы Амстердамда өткен Олимпиадада ағасының аяқ киімін бірнеше спортшы киген. 1932 жылы Лос-Анджелесте өткен келесі Олимпиада ойындарында Дасслердің бутсы киген неміс спортшысы **Артур Йонат** 100 метрге жүгіруде үшінші орынға ие болды.

1938-ші жылы ағайынды Дасслер Херцогенаурахта екінші фабриканы сатып алу мүмкіндігі туды , бұл өндірістің күндізгі көлемін бірден он есе арттырды. Алайда, бір жылдан кейін әлемде жаңа соғыс басталды. **1939-шы жылы** Екінші дүниежүзілік ағайындылардың басталуымен екеуі де нацистік партияға мүше болғанына қарамастан майданға жіберілді. Дасслер фабрикаларының бірінде нацистер танкіге қарсы гранатометтер өндірісін жолға қоюға тырысты. Әрине, аяқ киім жасау үшін ағайынды пайдаланған жабдықтар бұл іс үшін жарамсыз болды, сондықтан Адольф соғыс басталғаннан кейін бір жыл өткен соң оны неміс армиясының сарбаздарына арналған жаттығу аяқ киімін шығарумен айналысуға мәжбүр етіп Әскерден қайтарды.

Соғыс жылдары екі ағайынды үшін шиеленіскен уақыт болды және олардың қарым-қатынасына нашарлап кетті. Әкесі қайтыс болғаннан кейін **1948 жылы** олардың әкесі өмірден қайтқан соң өз жылдарының соңына дейін олардың жанжалдарының шынайы себебін ашпастан мәңгілікке тарады. Адольф **бөлінгеннен** кейін бір фабриканы, ал Рудольф – екіншісін алып кетті. Бұл ретте олар екеуі де іс жүзінде болмаған отбасылық кәсіпорынның символикасы мен атауын өндірісте пайдаланбауға уағдаласты.

Алғашқы айларда ағайындылар өз фирмаларына жаңа атаулар ойлап тапты: Адольф "Adidas" (Adolf Dassler) өндірісін, ал Рудольф "Ruda" (Rudolf Dassler) өндірісін шығарды. Біраз уақыттан кейін Рудольф компанияның атын өзгертуді шешті, оны "Puma" деп атады. 1949 жылы 18 тамызда Адольф бұрынғы эмблемадан екі жолағын алып, ағасына берген уәдесін бұзды. Бұзу өте байқалмауы үшін, ол үшінші жолақты қосып, "Adidas" сияқты жаңа символды патенттеді. Бұл Adidas белгісі фирмасының ресми тіркеуін алудың алғашқы қадамы болды.

1950 жылы Adidas компаниясы ауа райы қолайсыз болған жағдайдағы футбол ойнауға арнайы бейімделген бутстарды жасады. Екі жылдан кейін компания спорттық сөмкелерді өндіруде өз күшін сынап көруді шешті. Сол жылы Адольф Вилли Зельтенрайхпен танысты, ол компания үшін брендтің фирмалық белгісі бар мың спорттық костюмдер жасады. 1952 жылғы Олимпиадада Adidas спорттық аяқ киімін киген Эмиль Затопек үш алтын медаль жеңіп алды.

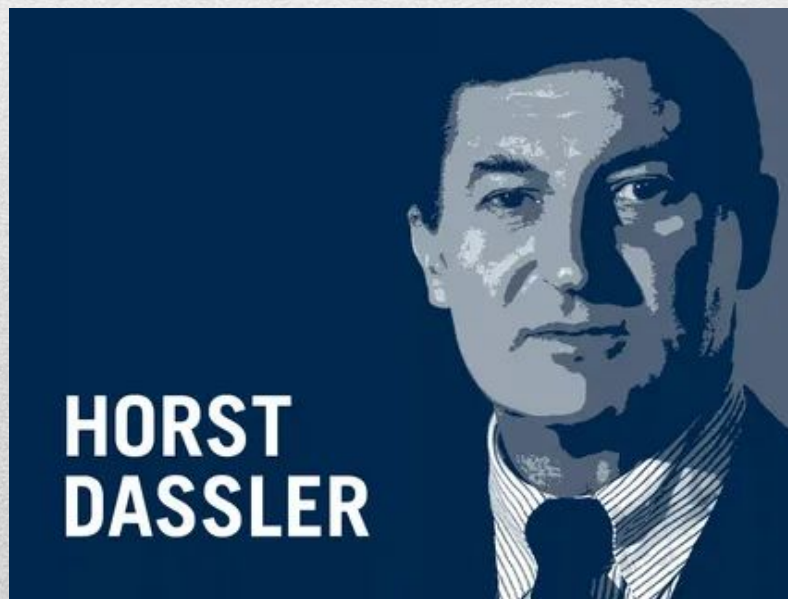

Екі жылдан кейін – 1954 жылы Adidas спорттық аяқ киімінде өнер көрсеткен Германия құрамасы өз тарихында алғаш рет әлем чемпионы атанды. 1956-ші жылы брэнд Халықаралық Олимпиада комитетімен Мельбурн қаласында өтуі тиіс Олимпиада ойындарындағы өз жарнамасы туралы келісімге қол қойды. Кәсіби спортшылар арасындағы компания өндірісінің рейтингі бас айналу қарқынымен өсе берді. 1960 жылғы Олимпиадада компанияның танымалдығының өсуі нәтижесінде жеңіл атлеттердің көпшілігі Adidas өндірісінің спорттық аяқ киімінде өнер көрсетті. Келесі 15-20 жыл компания үшін нағыз триумф болды.

1958

Адольф Дасслер 1978 жылы қайтыс болды. Компания басшылығы оның жұбайы Катаринаға ауысты. Катарина 1984 жылға дейін танымал компанияның басқаруын жақсы орындады. Жұбайы қайтыс болғаннан кейін, компания басшылығы Адольф пен Катариннің ұлы Хорст Дасслерге ауысты. Сол кезде компания халықаралық олимпиада комитеті мен Халықаралық футбол федерациясымен проблемалар болды. Хорст жағдайды ретке келтірді. Ол өз кәсіпорнын күрделі реформалаумен айналысуды жоспарлады, бірақ Хорсттың 51 жасында қайтыс болуы оның жоспарларын іске асыруға кедергі жасады.

Компанияның келесі мұрагері Хорсттың әпкелері болды, олар брендтің келесі жетекшілері болды. Көп ұзамай әпкелер үлкен кәсіпорынды басқара алмайтынын түсінді. Нәтижесінде олар 1989 жылы жасалған акцияларының көп бөлігін сатуға шешім қабылдады. Осылайша, акциялардың 80 пайызы "Олимпик Марсель" футбол клубына тиесілі француз кәсіпкері Бернар Тапиға өтті. Сатып алу оған 440 миллион неміс маркалары тұрды, бұл бүгінде 250 миллион еуромен тең.

Дәл сол кезде француз кәсіпкері жағдайды түзеумен айналысуды шешті. Ол өндірістің негізгі бөлігін Азияға ауыстырған. Өйткені, Азия елдерінде жұмыс күші әлдеқайда арзан болды. Келесі қадам танымал әнші Мадоннаны маркаға тарту болды. Алайда, компанияның қаржы дағдарысынан басқа, Тапи өзі жағымсыз жағдайға ұшырады. Басшылықтың ауысу сәті жақындады. 1993 жылы Роберт Луи-Дрейфус басшысы болған француз инвесторлары бренд акцияларының бақылау пакетін сатып алды. Сол кезде сарапшылар брендтің өлімін болжады. Алайда Дрейфус компанияның жаңғыруына сенді: "Adidas сияқты бренді жерлеу мүмкін емес. Оны тек ояту керек".

Дәл осы сәтте Adidas компаниясының тарихында жаңа кезеңнің басы болды. Бренд жұмысына жетекші дизайнерлер мен Nike және Reebok менеджерлері тартылды. Дрейфус біртіндеп компанияны Индонезия, Қытай және Таиланд нарығына шығарды. Көп ұзамай компания өндірісін тек кәсіби спортшыларға ғана емес, сондай-ақ бұқаралық нарыққа бағыттау туралы шешім қабылданды. Компания сондай-ақ жеке дүкендерді ашуға кірісіп, бөлшек желілермен ынтымақтастықтан бас тартты. Осының бәрі біртіндеп компанияның біртіндеп өсуіне алып келді. 1996 жылы Компания олимпиаданың бас демеушісі болды.

Бір жылдан кейін брэнд "Salomon Sports" Француз компаниясын сатып алды, ол сол кезде "Adidas Salomon AG" деген жаңа атау алып, қысқы спорт үшін тауарлардың жетекші өндірушісі болды. Компания жас сатып алушылар арасында танымалдыққа ие болды, осыған байланысты жаңа спорт түрлеріне назар аударды. Компания сондай-ақ қазіргі заманғы жастар ағымдары өкілдерінің жүрегін жаулап алуды шешті, бұл еуропалық және американдық субкультуралар мүшелерінің арасында ықыласты туғызды, олардың ішіндегі ең бастысы рэп-мәдениет болды. Құрама Штаттарда компания соншалықты танымал болды, ол спорттық киім нарығында 12 пайызды және спорттық аяқ киім нарығында 10 пайызды жеңіп алды.

2004 жылдың қыркүйегінде белгілі ағылшын дизайнері Стелла Маккартни Adidas брендімен бірге теннис ойнауға, сондай-ақ жүгіру, жүзу және фитнес үшін арналған әйелдерге арналған киім желісін құрды. Дизайнер брендпен ұзақ іскерлік байланыстар орнатты. Ағылшын дизайнерінің әйелдер киімінің желісі "Adidas by Stella McCartney" деп белгілі. Бұл компанияның Медия әлеміндегі тұлғалармен алғашқы ынтымақтастығы емес. Мысал ретінде брэнд 13-ші сәуір 2004-ші жылы шығарған әйелдер киімінің желісін әкелуге болады. Бұл сызық танымал хип-хоп орындаушы Мисси Эллиотпен бірге жасалды, ол "Respect M.E." деп аталды.

- Компания басшылығы Бақылау кеңесі мен басқармадан тұрады.
- Байқау кеңесі 16 мүшеден тұрады (акционерлердің 8 өкілі және компания қызметкерлерінің 8 өкілі).
- Басқарма 6 мүшеден тұрады.Игорь Ландау (Igor Landau, туған.
- 2004 жылдан бастап Aventis s. a. компаниясының CEO төрағасының орынбасары болды.Каспер Рорштед (ағылш., род.
- 2005 жылдан бастап Henkel-де жұмыс істеді, атап айтқанда 2008 жылдан бастап CEO болды;
- Henkel-де DEC, Oracle, Compaq және Hewlett Packard-да жұмыс істеді. Nestlé s. a. Директорлар кеңесінің және өнеркәсіпшілер еуропалық дөңгелек үстелінің мүшесі

Басқарушылары

- The Desmarais Family Residuary Trust (Монреаль, Канада) — 8,09 %;
- Gérald Frère — 7,83 %;
- Ségolène Gallienne — 7,83 %;
- Elian Corporate Trustee (Cayman) Limited (Острова Кайман) — 5,71 %;
- BlackRock, Inc. (Делавэр, США) — 5,49 %;
- FMR LLC (Делавэр, США) — 5,31 %;
- The Capital Group Companies, Inc. (Калифорния, США) — 3,02 %.

Акционерлері

Компанияның бөлімшелері географиялық принцип бойынша құрылған:

- Азия-Тынық мұхиты аймағы-сату 2018 жылы €7,14 млрд құрады
- Еуропа-сату 2018 жылы €5,89 млрд құрады;
- Солтүстік Америка-сату 2018 жылы €4,69 млрд құрады;
- Ресей мен ТМД — ның басқа елдері-сатылымдар 2018 жылы €595 млн құрады;
- Латын Америкасы 2018 жылы €1,63 млрд құрады;
- Басқа елдер — сату 2018 жылы €1,14 млрд. құрады.

ҚЫЗМЕТІ

Назарларыңызға рахмет!
